

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Teoría e historia da educación

Materia	Educación: Teoría e historia da educación			
Código	005G120V01102			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Dapia Conde, María Dolores			
Profesorado	Dapia Conde, María Dolores Ferro Cid, Angélica Vieites García García, Manuel F.			
Correo-e	ddapia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Como materia de formación básica, a denominada Educación. Teoría e Historia da Educación ten como finalidade introducir ao futuro graduado no universo educativo a través da análise da educación como práctica cultural presente en todas as sociedades e estreitamente relacionada con cuestións sociais, económicas e políticas. Persegue que o futuro graduado coñeza e valore nunha perspectiva crítica o concepto de educación e os seus procesos, axentes, institucións, xunto coa súa evolución histórica e o proceso de configuración do sistema educativo. Busca igualmente unha comprensión histórica, contextual e crítica do fenómeno educativo, que oriente finalmente a súa praxe profesional nunha perspectiva reflexiva. Tamén se analizan os aspectos básicos do desenvolvemento histórico da educación en España e en Galicia, prestando especial atención á Educación Primaria, e ao proceso de configuración do seu profesorado, da súa formación e da súa lexitimación socioprofesional.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B13	Razoamento crítico
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Analizar, comprender e avaliar a a educación como feito e como acción-intervención desde os marcos teóricos que nos proporcionan distintas teorías contemporáneas da educación	A12	B13 B20
Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos	A3	B1 B3 B13

Desenvolver un coñecemento reflexivo e crítico da educación que permita comprender a complexidade do proceso educativo	A3	B2 B3
Valorar a acción educativa do mestre na educación primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xenerar pedagóxicamente a súa intervención	A8	B7 B8 B19

Contidos

Tema	
I. CONCEPTO E FINALIDADE DA EDUCACIÓN	Concepto de educación. Dimensións da educación. Educación en valores. Pares da educación. O universo educativo
II O COÑECEMENTO CIENTÍFICO DA EDUCACIÓN	Saber pedagóxico e coñecemento científico. A pedagogía como ciencia e como disciplina. O coñecemento da educación e as ciencias da educación. Achegas para a praxe educativa.
III. AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	Relacións familia, escola e comunidade. A profesión docente e o proceso de comunicación. Do centro escolar á cidade educadora. Movementos e institucións educativas.
IV. TEORÍAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS	Antecedentes e inicio da modernidade pedagóxica. A escola nova. Teorías socialistas. Teorías antiautoritarias. Teorías personalistas. Teorías críticas coa institución escolar. A teoría educativa no inicio do século XXI.
V. HISTORIA DA ESCOLA PRIMARIA	Nacemento e desenvolvemento dos sistemas educativos. Os procesos de escolarización e a educación básica. A escola primaria na súa historia e no momento actual.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Sesión maxistral	20	10	30
Debates	8	8	16
Resolución de problemas e/ou exercicios	7.5	7.5	15
Seminarios	8	8	16
Traballos de aula	7	7	14
Traballos tutelados	0	32	32
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	2	2
Cartafol/dossier	0	20	20
Probas de resposta curta	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da persoa responsable da docencia e do programa da materia. Avaliación inicial de expectativas, coñecementos e actitudes.
Sesión maxistral	Exposición por parte da persoa responsable da docencia dos contidos da materia e das bases teóricas e directrices do traballo a desenvolver polo estudiantado.
Debates	O alumnado comentará e analizará nunha perspectiva reflexiva e crítica cuestións cunha orientación teórica e práctica vinculadas cos contidos básicos da materia
Resolución de problemas e/ou exercicios	Orientados a analizar casos, estudo de situacións, comentar textos ou afondar ou complementar os contidos da materia.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico. Empréganse como complemento das sesións maxistras, para desenvolver competencias instrumentais relacionadas co marco teórico da materia.
Traballos de aula	Terán como finalidade a exposición de comentarios, recensións, actividades ou traballos de tipo individual e/ou colectivo por parte do alumnado con debate posterior.
Traballos tutelados	O alumnado deberá realizar de forma individual e/ou grupal varios traballos sobre algúns dos temas vinculados cos contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de tutoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.

Seminarios	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de titoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.
Traballos de aula	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de titoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.
Debates	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de titoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.
Traballos tutelados	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de titoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.
Probos	Descrición
Cartafol/dossier	Tempo dedicado a resolver dúbidas sobre contidos, traballos e as prácticas da materia, sexa durante o traballo na aula sexa durante o tempo de titoría docente individual fóra da aula. Seguimento individual do desenvolvemento que cada persoa presenta na aula.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Asistencia e participación activa na clase e nas actividades de aula, así como en presentacións de traballos.	10
Traballos tutelados	Realización de traballos, comentarios ou recensións.	20
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Proba de carácter escrito no que se deberán analizar documentos ou desenvolver cuestións vinculadas cos eixes temáticos do programa.	20
Cartafol/dossier	O alumnado deberá realizar un seguimento das actividades de aula e trasladalo a un documento xeral que recolla os contidos tratados na materia xunto coas súas achegas persoais.	20
Probos de resposta curta	Proba de carácter escrito con preguntas nas que o alumnado deberá escoller a resposta correcta entre varias posibles.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá comunicar ao profesorado por cal dos dous procesos de avaliación vai optar na primeira quincena do curso, agás no caso do alumnado que perda o dereito á avaliación continua por faltas de asistencia. Calquera outra circunstancia, deberá ser comunicada ao profesorado para os efectos da avaliación.

Avaliación continua para o alumnado asistente.

Realizarase segundo os seguintes parámetros:

1. Traballos de aula: 10%. (1 punto)
2. Traballos tutelados individuais ou colectivos, que poden tratar do comentario dun libro: 20%. (2 puntos)
3. Cartafol: 20%. (2 puntos)
4. Proba escrita na que se desenvolverán subtemas do programa: 30% (3 puntos)
5. Proba escrita de resposta curta: 20% (2 puntos)

Para obter unha cualificación positiva o alumnado deberá conseguir o 50% en cada dos apartados.

O alumnado asistente que non supere o proceso de avaliación continua deberá realizar unha proba extraordinaria seguindo as instrucións do profesorado coa finalidade de traballar aqueles contidos non superados e conseguir as competencias a eles asociadas.

Avaliación de non asistentes

Terán a consideración de non asistentes aqueles alumnos/as que non consigan o 80% da asistencia. A ficha con foto e datos persoais deberá ser entregada ao profesor nas dúas primeiras semanas de clase. Para a superación da materia deberá conseguirse o 50% de todos os apartados sinalados na avaliación. A avaliación ordinaria e extraordinaria para o alumnado non asistente consistirá en:

1. Cartafol que conterá un desenvolvemento de varios subtemas do programa. 2 puntos.
2. Traballo individual programado co profesor que poderá consistir na lectura e comentario dun libro: 2 puntos.
3. Proba escrita que consistirá no desenvolvemento desubtemas incluídos no temario: 6 puntos.

IMPORTANTE:

No caso de superar algunha das partes da materia conservarase a cualificación para o mesmo curso académico, debendo superar unicamente as probas nas que non se obtivera a cualificación mínima sinalada máis arriba.

A data oficial do exame pode consultarse na web da facultade, no apartado Datas exames, dispoñible na dirección:
<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica, que será complementada con bibliografía específica, de ser necesario, para cada tema ou subtema.

Carreño, M. (ed.) (2000): *Teorías e institucións contemporáneas de educación*, Madrid, Síntesis.

Colom Cañellas, A., e Núñez Cubero, Luís (2005): *Teoría de la educación*, Madrid, Síntesis.

Escolano Benito, Agustín (2002): *La educación en la España contemporánea*, Madrid, Biblioteca Nueva.

Pozo Andrés, María del Mar (ed.) (2009): *Teorías e institucións contemporáneas de educación*, Madrid, Biblioteca Nueva.

Suárez Díaz, Reinaldo (2005): *La educación*, México, Trillas.

Trilla, Jaume (coord.) (2001 : *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*, Barcelona, Graó.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia: Historia do presente/O05G120V01203

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104

Socioloxía: Socioloxía da educación/O05G120V01105

Ética e deontoloxía profesional/O05G120V01903

Outros comentarios

Resulta aconsellable que o alumnado coñeza a maneira de traballar cun procesador de textos, e igualmente que saiba como facer uso dos recursos dispoñibles na rede como fontes de información pero nunca como fontes para a realización mimética de traballos.
